

Kunnanhallitus

15.08.2022

Aika 15.08.2022 klo 16:00 - 18:23**Paikka** Kunnantalo, kunnanhallituksen kokoushuone**Käsitellyt asiat**

§	Otsikko	Sivu
155	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	421
156	Pöytäkirjan tarkastajien valinta	422
157	Kunnan takaus Mäntsälän Jäähalli Oy:n lainaan	423
158	Talousarviokehys ja talousarvion laadintaohje vuodelle 2023	427
159	Kunnan rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteet	432
160	Pitkäaikaisen lainan nostaminen	434
161	Edustajien nimeäminen KUUMA-johtokuntaan vuosille 2021-2023	436
162	Ikäihmisten neuvosto 2021 - 2025 / varajäsen Sirpa Komosen eroaminen ja uuden varajäsenen nimeäminen	438
163	Viranhaltijapäätökset	440
164	Lautakuntien pöytäkirjat	441
165	Ilmoitusasiat	442

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Havula Tapio Lampi Satu Kokko Eero Hallikainen Heli Leino Timo Manninen Katri Särkijärvi Tuuli Toivonen Tero Warras-Stjernvall Annika	Kh:n puheenjohtaja Kh:n I varapj Kh:n II varapj jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen	Saapui klo 16.05 Etänä
Muut	Keto-Huovinen Pihla Laine Tytti Allonen Ilkka Laurila Hannu Siikaluoma Esa Samola Riitta Taljavaara Jorma Heikkilä Jussi	Kv:n puheenjohtaja Kv:n I varapj Kv:n II varapj esittelijä pöytäkirjanpitäjä talousjohtaja Mäntsälän Jäähalli Oy, toimitusjohtaja Mäntsälän Jäähalli Oy, hallituksen varajäsen	Asiantuntijana § 157-160 Asiantuntijana § 157 Asiantuntijana § 157

AllekirjoituksetTapio Havula
puheenjohtajaEsa Siikaluoma
pöytäkirjanpitäjä**Käsitellyt asiat**

155 - 165 §

Pöytäkirjan tarkastus

Eero Kokko

Timo Leino

Pöytäkirja yleisesti nähtävillä

Yleinen tietoverkko 18.8.2022

Kunnanhallitus

§ 155

15.08.2022

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kunnanhallitus 15.08.2022 § 155

Päätösesitys: Todetaan kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Kunnanhallitus

§ 156

15.08.2022

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Kunnanhallitus 15.08.2022 § 156

Päätösesitys: Valitaan pöytäkirjan tarkastajiksi Eero Kokko ja Timo Leino.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Kunnanhallitus	§ 123	30.05.2022
Kunnanvaltuusto	§ 53	13.06.2022
Kunnanhallitus	§ 157	15.08.2022

Kunnan takaus Mäntsälän Jäähalli Oy:n lainaan

336/02.05.06/2022

Kunnanhallitus 30.05.2022 § 123

Mäntsälän kunta omistaa Mäntsälän Jäähalli Oy:stä (kunta 48,66 % ja Nivos Oy 2,3 %) yhteensä konserniomistuksen kautta 50,96 %.

Mäntsälän Jäähalli Oy:n hallitus hakee kunnalta 19.5.2022 päivätyllä hakemuksella omavelkaista takausta enintään 6,3 milj. euron rahalaitoslainaan enintään 25 vuodeksi. Jäähalliyhtiön tarkoituksena on käyttää laina lauhdelämpöpumpun hankintaan, joukkueille tarkoitetun kuntosalin kalustamiseen, kylmätekniikan ja vesiliittymän loppulaskuihin sekä vanhan lainan loppuosan 5 961 364 euron pois maksuun. Laina on tarkoitus nostaa heinäkuussa.

Kuntalain 129 §:n 1 momentin mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädettyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen liittyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulevat turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Mäntsälän Jäähalli on toimittanut kunnalle vastavakuudeksi yhteensä 6 805 600 euron panttikirjat.

Kunta voi antaa takauksen tai muun vakuuden kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta mikäli yhteisö kuuluu kuntakonserniin.

Mäntsälän Jäähalli Oy kuuluu kuntakonserniin ja harjoittaa toimintaa, joka kuuluu liikuntalain (390/2015) mukaisten tehtävien edistämiseen, eikä toiminta tapahdu Mäntsälässä kilpailutilanteessa. Tällöin kyseessä ei ole Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen SEUT, 107 artiklan 1 kohdan mukainen kielletty valtiontuki.

Kunnanvaltuuston 21.3.2016 § 25 päätöksen mukaan kunta perii tytäryhtiötä 0,2 % suuruista takausprovisiota myöntämästään takauksesta taattavan lainan jäljellä olevasta pääomasta.

Kunnanhallitus edellytti 17.1.2022 § 19 päätetyn avustuksen myöntämisen yhteydessä, että Mäntsälän Jäähalli Oy laatii talouden tasapainottamissuunnitelman ja selvityksen siitä, miten toiminta saataisiin kannattavaksi vuoden 2022 aikana. Tasapainottamissuunnitelma on kunnanhallituksen oheismateriaalina. Lisäksi oheismateriaalina on toimitettu tulosennuste vuosille 2022-2025, tuloslaskelma ja tase ajanjaksolta 1.1.-30.4.2022 sekä yhtiön rahatilanne lainajärjestelyllä sekä elinkaarikustannusvertailu jäähallin lauhdelämpöratkaisusta. Investointien tarkoituksena on vähentää hallin käyttökustannuksia sekä lisätä liikevaihtoa, jolla osittain saataisiin taloutta tasapainotettua.

(Valmistelija:
talousjohtaja Riitta Samola, riitta.samola@mantsala.fi)

Kunnanhallitus	§ 123	30.05.2022
Kunnanvaltuusto	§ 53	13.06.2022
Kunnanhallitus	§ 157	15.08.2022

Kunnanjohtajan päätösesitys

Kunnanhallitus esittää, että

- valtuusto päättää myöntää Mäntsälän Jäähalli Oy:lle 6 300 000 euron suuruiselle rahalaitoslainalle edellä selosteosassa mainittujen ehtojen mukaisen omavelkaisen takauksen enintään 25 vuodeksi. Takaukselle on toimitettu riittävät vastavakuudet. Takauksesta peritään 0,2 %:n suuruista takausprovisiota lainan jäljellä olevalle pääomalle.
- Mäntsälän Jäähalli Oy:n talouden tasapainottamiseen tähtäviä toimenpiteitä jatketaan.

Käsittely: Talousjohtaja Riitta Samolaa, Mäntsälän Jäähalli Oy:n toimitusjohtaja Jorma Taljavaaraa ja hallituksen jäsen Hemmo Siljanderia kuultiin asiantuntijoina pykälän yhteydessä.

Päätös: Kunnanhallitus päätti esittää, että

1. valtuusto päättää myöntää Mäntsälän Jäähalli Oy:lle 6 300 000 euron suuruiselle rahalaitoslainalle edellä selosteosassa mainittujen ehtojen mukaisen omavelkaisen takauksen enintään 25 vuodeksi. Takaukselle on toimitettu riittävät vastavakuudet. Takauksesta peritään 0,2 %:n suuruista takausprovisiota lainan jäljellä olevalle pääomalle.
2. Mäntsälän Jäähalli Oy:n talouden tasapainottamiseen tähtäviä toimenpiteitä jatketaan ja
3. edellyttää yhtiöltä liiketoimintasuuunnitelmaa, ml. markkinoinnin tehostamistoimenpiteet. Suunnitelma annetaan kunnanhallitukselle, joka seuraa sen toteutumista.

Liite 1. Mäntsälän Jäähalli Oy:n takaushakemus

- Merkittiin, että Satu Lampi ja Tytti Laine poistuivat kokouksesta esteellisinä (yhteisöjäävi) klo 17.21 - 18.00

Kunnanvaltuusto 13.06.2022 § 53

Esitys: Kunnanvaltuusto päättää

1. myöntää Mäntsälän Jäähalli Oy:lle 6 300 000 euron suuruiselle rahalaitoslainalle edellä selosteosassa mainittujen ehtojen mukaisen omavelkaisen takauksen enintään 25 vuodeksi. Takaukselle on toimitettu riittävät vastavakuudet. Takauksesta peritään 0,2 %:n suuruista takausprovisiota lainan jäljellä olevalle pääomalle.

Pöytäkirjan tarkastajat:

Kunnanhallitus	§ 123	30.05.2022
Kunnanvaltuusto	§ 53	13.06.2022
Kunnanhallitus	§ 157	15.08.2022

2. Mäntsälän Jäähalli Oy:n talouden tasapainottamiseen tähtääviä toimenpiteitä jatketaan ja
3. edellyttää yhtiöltä liiketoimintasuunnitelmaa, ml. markkinoinnin tehostamistoimenpiteet. Suunnitelma annetaan kunnanhallitukselle, joka seuraa sen toteutumista.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Liite 1. Mäntsälän Jäähalli Oy:n takaushakemus

Kunnanhallitus 15.08.2022 § 157

Mäntsälän Jäähalli Oy on pyytänyt ja saanut lainatarjoukset kunnanvaltuuston takauspäätöksen mukaiselle lainalle. Saaduista lainatarjouksista Kuntarahoituksen tarjous on ollut yhtiölle edullisin. Kuntarahoituksen lainaehtoihin on lisätty maininta: ”Takausten tulee kattaa luoton pääoman lisäksi korot, viivästyskorot sekä mahdolliset muut kulut ja tämä tulee kirjata valtuuston takauspäätökseen. Valtuuston takauspäätöksen tulee olla lainvoimainen ennen luoton nostoa”.

Kuntarahoituksen selvityksen mukaan vaatimus tulee pankkisääntelyn kautta ja heidän tulee edellyttää mainintaa kaikissa uusissa takauspäätöksissä. Koska mainintaa ei ole alkuperäisessä takauspäätöksessä, tulee asia tuoda uudelleen päätöksentekoon. Kuntarahoituksen selvityksen mukaan, koska asia on käsitelty jo aiemmin valtuustossa riittää, että asia tuodaan kunnanhallituksen käsittelyyn.

Mäntsälän Jäähalli on lisäksi toimittanut takauspäätöksen edellytyksenä olevan liiketoimintasuunnitelman ja markkinointisuunnitelman, joka on kunnanhallituksen oheismateriaalina. Mäntsälän Jäähallin isännöitsijä Jorma Taljavaara ja hallituksen puheenjohtaja Hemmo Siljander esittelee suunnitelmat kokouksessa.

(Valmistelija:
talusjohtaja Ritta Samola, riitta.samola@mantsala.fi)

Kunnanjohtajan päätösesitys

Kunnanhallitus päättää seuraavasti:

- Vahvistaa selvyiden vuoksi, että kunnanhallituksen päätöksen 30.5.2022 § 123 ja kunnanvaltuuston päätöksen 13.6.2022 § 53 mukainen Mäntsälän Jäähallille myönnetty lainatakaus 6,3 milj. euron suuruiselle lainalle käsittää lainapääoman ohella myös lainan korot, viivästyskorot sekä mahdolliset muut kulut, mukaan lukien mahdolliset jälleen rahoituksen purkamiskulut.
- Merkitä tiedoksi Mäntsälän Jäähallin liiketoiminta- ja

Pöytäkirjan tarkastajat:

Kunnanhallitus	§ 123	30.05.2022
Kunnanvaltuusto	§ 53	13.06.2022
Kunnanhallitus	§ 157	15.08.2022

markkinointisuunnitelman.

Käsittely: Talousjohtaja Riitta Samolaa, Mäntsälän Jäähalli Oy:n toimitusjohtaja Jorma Taljavaaraa ja hallituksen varajäsen Jussi Heikkilää kuultiin asiantuntijoina pykälän yhteydessä.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan, täydennyksellä päätökseen: Kunnanhallitus edellyttää kaikkia tiloja koskevien markkinointisuunnitelman ja toimenpiteiden raportoimista lokakuun loppuun mennessä.

- Merkittiin, että Satu Lampi saapui kokoukseen tämän pykälän aikana klo 16.05

Talousarviokehys ja talousarvion laadintaohje vuodelle 2023

258/02.02.00/2022

Kunnanhallitus 15.08.2022 § 158

Talousarvion valmistelun lähtökohta

Julkisen talouden rakenteet ja toiminta muuttuvat vuonna 2023 ennennäkemättömästi. Hyvinvointialueet aloittavat toimintansa ja kuntien tehtävistä siirtyy sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen vastuut ja velvoitteet hyvinvointialueiden hoidettavaksi. Samanaikaisesti kuntien rahoitus sekä valtionosuuksien että verorahoituksen osalta muuttuu ja kunnan veroprosentista leikkaantuu 12,64 prosenttiyksikköä hyvinvointialueiden rahoitukseen. Kunnan veroprosentti on lukittunut nyt tulevaksi vuodeksi 8,36 prosenttiin.

Vuonna 2023 kuntatalous vahvistuu väliaikaisesti, kun sote-tehtävien kustannukset poistuvat, mutta kunnille kertyy veroja vielä aiemmilta verovuosilta sote-uudistusta edeltäneillä korkeammilla veroprosenteilla ja jako-osuuksilla. Sote-uudistuksen vaikutus verotuloihin näkyy täysimääräisenä vasta vuonna 2024.

Valtionosuusrahoitus myös vähenee ja valtionosuuksien laskentaperusteet tulevat muuttumaan. Verotuloihin perustuvan valtionosuuksien tasauksen ja syrjäisyyssisän laskentatapaan tulee muutoksia ja uusina valtionosuuskriteereinä tulevat hyte-kerroin ja väestönkasvu. Tulevien vuosien valtionosuuksiin vaikuttavat myös vuosien 2021 ja 2022 toteutuvat sosiaali- ja terveystoimen menot. Kehystä laskettaessa vuoden 2023 valtionosuuksiin on odotettavissa vielä muutoksia, jotka voivat olla vielä merkittäviä. Alustaviin valtionosuuslaskelmiin ei ole saatu kevään jälkeen päivitettyä laskelmaa ja vuosien 2024–2026 valtionosuuksiin ei ole tehty muutoksia kehysvaiheessa.

Vuodet 2020–2021 olivat myös kuntatalouden kannalta poikkeuksellisia koronapandemian ja merkittävän suurten koronatukien muodossa. BKT kasvoi Suomessa vuonna 2021 3,3 prosenttia. Vuodelle 2022 talouskasvun ennustetaan hidastuvan ja BKT arvioidaan kasvavan 1,4 prosenttia. Poikkeuksellisen suuri inflaatio, joka tilastokeskuksen kesäkuun lukujen mukaan oli 7,8 %, on johtanut korkojen nousuun, jonka odotetaan jatkuvan loppuvuoteen. Työllisyyslukuissa ei vielä ole kuitenkaan näköpiirissä taantumaa.

Taustaoletukset*	2022	2023	2024
BKT	1,4	1,1	1,3
Työttömyysaste, %	6,7	6,5	6,4
Yleinen ansiotaso, %	2,6	2,5	2,6
Inflaatio, %	5,8	2,7	1,9

*Lähde valtiovarainministeriön taloudellinen katsaus 17.6.2022

Valtiovarainministeriön keväällä 2022 julkaiseman kuntatalouden kehitysarvion mukaan kuntien vuosikate riittää kattamaan poistot koko kehyskaudella. Kuntatalouden menot (toimintamenot + investoinnit) kuitenkin pysyvät suurempina lukuun ottamatta vuotta 2023.

Sote-uudistuksen myötä kuntien lainakannan kasvuvauhdin odotetaan hidastuvan vuodesta 2023 alkaen. Pidemmällä aikavälillä kuntataloudessa edelleen vaikuttaa tulojen ja menojen rakenteellinen epätasapaino.

Mäntsälässä kehysvaiheen talousarvio- ja suunnitelmavuodet näyttävät alustavien laskelmien mukaan vielä hyvältä. Talousarviosuunnitelmavuosiin tulee silti suhtautua kriittisesti ja suunnitelmat tarkentuvat myöhemmissä talousarviokäsittelyissä syksyllä. Mäntsälän vuoden 2022 tilikauden tulosennuste näyttää 2,3 milj. alijäämää. Alijäämä perustuu Keusoten oman toiminnan ylitysennusteeseen, muilta osin vuosi 2022 olisi n. 0,5 milj. euroa ylijäämäinen.

Talouden tasapainottaminen

Talousarvion 2020 yhteydessä kuntaan hyväksyttiin vuoteen 2026 ulottuva talouden tasapainottamisohjelma. Talousohjelmaan sisällytettävien toimenpiteiden suunnittelua varten kuntaan perustettiin syksyllä 2020 Mäntsälä2026-nimeä kantava virkamiehistä ja luottamushenkilöistä koostuva työryhmä. Mäntsälä2026-työryhmän tehtävänä oli ulkopuolisen konsultin johdolla etsiä talouden tasapainottamisen toimenpiteitä vuosille 2020–2026, tavoitteena yhteensä 10,5 milj. euron pysyvät säästötoimet. Mäntsälä2026-toimenpideohjelma, sisältäen 10,5 milj. säästötoimia hyväksyttiin valtuustossa 24.8.2020. Osa toimenpideohjelman säästötavoitteista on myöhemmillä valtuuston päätöksillä poistettu ja toimenpideohjelman euromäärä pieneni 9,9 milj. euroon.

Mäntsälä 2026-ohjelman mukaisia sopeuttamistoimenpiteitä, sekä tulolisäyksiä että menovähennyksiä on toteutunut palvelualueiden arvioiden mukaan yhteensä 4,3 milj. euroa vuosina 2020–2021. Sopeuttamistoimia vuodelle 2022 on kohdistettu 1,035 milj. euroa.

Mäntsälä 2026 -ohjelman mukaiset tavoitteet sekä taustaoletukset ovat muuttuneet olennaisesti ohjelman laatimishetkestä. Mäntsälä 2026-ohjelmaa ei ole tarkoituksenmukaista seurata enää samalla tavalla vaan ohjelmaa tulee päivittää vastaamaan kunnan uuden strategian mukaisia tavoitteita sekä talouden toteutumaskenaarioita.

Talousarviokehyksessä on huomioitu talousohjelman mukainen investointikatto 54 milj. euroa vuoteen 2026 saakka.

Mäntsälän 2023 talousarviokehys ja vuosien 2024–2026 taloussuunnitelma

Talousarviokehysten laatiminen on tehty yhdessä palvelualueiden kanssa. Kehyksessä on huomioitu toiminnan muutokset sekä 1.10.2022 tehtävät siirrot toiminnoissa palvelualueiden välillä. Menojen arvioinnissa on huomioitu merkittävä kustannustason kasvu niissä kulueroissa, joissa kustannukset ovat tänä vuonna kasvaneet. Muissa menoerissä ei ole mukana indeksikorotuksia, vaan menot on tarkasteltu vuoden 2022 ennusteiden pohjalta.

Kunta-alan työehtosopimus on astunut voimaan ja talousarviokehyksessä on huomioitu vuoden 2023 palkankorotuksissa 2,5 %. Palkkojen sivukulut on huomioitu vuoden 2022 tasossa. Sivukulujen muutokset vuodelle 2023 täsmentyvät syksyllä 2022 kehysriihen päätösten mukaisesti, mutta ennakkotietojen mukaan palkkojen sivukuluprosentteihin ei olisi tulossa isoja muutoksia. Taloussuunnitteluvuosia koskevassa osassa on huomioitu palkkamenojen lisäyksenä kunta-alan työehtosopimuksen vaikutus n. 3 % vuosina 2024 ja 2025. Talousarviossa 2023 näkyy opetustoimen tuntikehysten leikkaaminen, joka vähentää merkittävästi opetustoimen palkkamenoja. Siksi palkkamenot eivät kasva prosentuaalisesti merkittävästi, vaikka yleiskorotukset nostavat palkkatasoa.

Talousarviokehysten tuloslaskelmassa käyttötalouden toimintakate pienenee edelliseen tilinpäätökseen 55 %, johtuen Keski-Uudenmaan sotekuntayhtymän ja alueellisen pelastustoimen menojen siirtymisestä hyvinvointialueelle. Vuoden 2022 muutettuun vertailukelpoiseen talousarvioon verrattuna ulkoiset toimintatulot pienenevät 0,1 % ja toimintakulut kasvavat vain 0,7 %.

Verorahoitus on arvioitu Kuntaliiton kevään ennusteiden mukaisesti. Valtionosuuksiin ja verotuloennusteeseen tehdään päivitykset syksyn aikana, kun saadaan tarkennetut ennusteet Kuntaliitolta.

Vuosikate on 14,7 milj. euroa. Tilikauden ylijäämä on 5,6 milj. euroa.

Vaihtuvakorkoisten lainojen korkotason ennustetaan kasvavan, mutta lainojen hyvä suojaustaso ei nosta lainojen korkokuluja vielä taloussuunnitelmakaudella merkittävästi. Vuoden 2025 ja 2026 aikana eräänä merkittävä määrä lainoja, jolla voi olla merkittäviä vaikutuksia tulevien vuosien korkokustannuksiin. Taloussuunnitelmavuosille ei ole vielä tässä vaiheessa tehty merkittäviä korotuksia korkokustannuksiin.

Talousarviokehyksessä suunnitelmavuodet ovat vielä hyvin epävarmoja valtionosuusennusteiden vuoksi, mutta alustavien laskelmien mukaan vuosikatteet heikkenevät, mutta niissä ei näy merkittävää pudotusta.

Kunnan väestön arvioidaan kasvavan suunnittelukaudella 0,5–1 % vuosittain. Merkittävää väestön kehityksessä on, että syntyvyys kunnassa on laskenut huomattavasti viime vuosina, eikä syntyvyyden merkittävää nousua ole näköpiirissä. Lasten määrän väheneminen tulee jatkossa pienentämään varhaiskasvatuksen ja opetuksen palvelutarvetta. Positiivisena muutoksena voi nähdä vuoden 2022 toteutuneen väestönkasvun.

Kunnan velkamäärä talousarviokehyksessä 2023 on 97,8 milj. euroa (4 626 euroa/asukas). Vuonna 2023 ei ole tarvetta nostaa uutta pitkäaikaista lainaa. Lainoja lyhennetään lyhennyssuunnitelmien mukaisesti. Taloussuunnittelukaudella velkamäärän arvioidaan hieman tasaantuvan Ml2026 talousohjelman toimenpiteiden ansiosta.

Palvelualuekohtainen talousarviokehys vuodelle 2023 on esitetty alla olevassa taulukossa (sisältäen ulkoiset ja sisäiset tulot ja menot). Palvelualuekohtaisessa talousarviokehyksessä on huomioitu muutoksena

nykyisten työllisyys- ja maaseutu- ja elinkeinopalveluiden siirto takaisin hallintopalvelujen alaisuuteen (pois Tekninen ja elinvoimapalveluiden alta). palvelualueittain näkyy muutos vertailukelpoiseen muutettuun vuoden 2022 talousarvioon, jossa on huomioitu palvelualueiden väliset tehtäväsiirrot sekä sote- ja pelastustoiminnan siirtyminen:

	MTA 2022 vertailukelpoinen luku	TA 2023 KEHYS	Muutos %
Käyttötalousosa			
KOKO KUNTA, vain ulkoiset			
TOIMINTATUOTOT	11 433 630	11 426 718	-0,1
TOIMINTAKULUT	-62 466 924	-62 874 209	0,7
TOIMINTAKATE	-51 033 294	-51 447 491	0,8
KOKO KUNTA, ulkoiset ja sisäiset			
TOIMINTATUOTOT	30 432 252	30 333 076	-0,3
TOIMINTAKULUT	-81 465 545	-81 780 567	0,4
TOIMINTAKATE	-51 033 293	-51 447 491	0,8
HALLINTOPALVELUT			
TOIMINTATUOTOT	2 426 724	2 145 350	-11,6
TOIMINTAKULUT	-9 961 263	-9 013 522	-9,5
TOIMINTAKATE	-7 534 539	-6 868 172	-8,8
SIVISTYS JA HYVINVOINTIPALVELUT			
TOIMINTATUOTOT	4 228 843	4 539 253	7,3
TOIMINTAKULUT	-54 702 608	-53 602 401	-2,0
TOIMINTAKATE	-50 473 765	-49 063 148	-2,8
TEKNINEN- JA ELINVOIMAPALVELUT			
TOIMINTATUOTOT	23 776 685	23 648 473	-0,5
TOIMINTAKULUT	-17 354 977	-19 134 498	10,3
TOIMINTAKATE	6 421 708	4 513 975	-29,7

Taulukko: Ulkoiset ja sisäiset erät palvelualueittain verrattuna vuoden 2022 muutettuun talousarvioon.

(Valmistelija:
talousjohtaja Riitta Samola, riitta.samola@mantsala.fi)

Kunnanjohtajan päätösesitys

Kunnanhallitus päättää seuraavasti:

- Hyväksyä vuoden 2023 alustavan talousarviokehityksen liitteenä olevan tuloslaskelman ja rahoituslaskelman talousarvion valmistelun pohjaksi siten, että käyttötalousmenojen ja tulojen vuosikasvu jakautuu palvelualueille esittelytekstissä esitetyn mukaisesti ja

Pöytäkirjan tarkastajat:

Kunnanhallitus

§ 158

15.08.2022

- hyväksyä vuoden 2023 talousarvion ja taloussuunnitelman 2024–2026 alustavan laadintaohjeen kunnan ja sen palvelualueiden talousarvion valmistelun lähtökohdaksi.

Käsittely: Talousjohtaja Riitta Samolaa kuultiin asiantuntijana pykälän yhteydessä.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Liite 1. Mäntsälän kunta/tulos- ja rahoituslaskelma 2023 ja tunnusluvut

Liite 2. Talousarvion 2023 ja taloussuunnitelman 2024–2026 laadintaohje

Kunnan rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteet

488/02.00/2022

Kunnanhallitus 15.08.2022 § 159

Mäntsälän kunnalla on voimassa olevat ohjeet sijoitustoiminnan perusteista vuodelta 2004. Vuonna 2021 kuntalain 14 § muuttui siten, että sijoitustoiminnan perusteiden lisäksi valtuuston tulee päättää myös rahoitustoiminnan perusteista. Rahoitustoiminnalla tarkoitetaan rahoituksen hankintaa erilaisilla rahoitusinstrumenteilla. Niitä voivat olla esimerkiksi pitkä- ja lyhytaikaiset lainat, joukkovelkakirjalainat, kuntatodistukset, luottolimiitit ja erilaiset vuokrausmallit.

Rahoitustoimintaan kuuluu myös rahoituksen riskien suojaaminen. Suojautumista voidaan toteuttaa monin tavoin, esimerkiksi rahoitusinstrumentteja ja niiden erääntymistä hajauttamalla ja porrastamalla, mutta myös käyttämällä erillisiä sopimuksia. Tällaisia ovat pääasiassa erityyppiset johdannaiset, kuten koronvaihtosopimukset. Kunnan lainasalkku koostuu tällä hetkellä sekä vaihtuvakorkoisista, että kiinteäkorkoisista lainoista. Vaihtuvakorkoisia lainoja on suojattu myös erillisin koronvaihtosopimuksin. Lainasalkun suojausaste on tällä hetkellä noin 82 prosenttia. Lainasalkun suojausaste alenee selvästi 2025 jälkeen.

Rahoitus- ja sijoitustoiminnan esitettyjen periaatteiden mukaan kunnan voimassa olevan lainakannan osalta suojaus tehdään vähintään 50 prosenttiin lainasalkusta. Vallitsevaan suojausasteen tasoon vaikuttaa kunnan korkonäkemyks ja tilanne markkinoilla. Suojausastetta muutetaan markkinatilanteen ja odotusten mukaisesti.

Markkinakorkoihin liittyvää riskiä pienentääkseen Mäntsälän kunta voi käyttää koronvaihtosopimuksia. Suojauksia tehtäessä huomioidaan lainasalkun tuleva lainakanta. Kokonaislainanottotarpeesta (kuluva vuosi + kolme seuraavaa vuotta) 75 prosenttia voidaan suojata etukäteen koronvaihtosopimuksella maksimissaan 10 vuodeksi.

Sijoitustoiminnalla tarkoitetaan kassavarojen sijoittamista sekä kunnan toimialaan liittyvää sijoittamista. Lisäksi kunnalla voi olla toimeksiantona sijoitettavia lahjoitusvaroja. Mäntsälän kunnalla ei ole aiempaa olennaista sijoitusvarallisuutta eikä sellaista kassaylijäämää, joka olisi perusteltua sijoittaa. Mäntsälän kunta ei siten tällä hetkellä harjoita sijoitustoimintaa (lukuun ottamatta vähäistä osakeomistusta).

Ohjeita on tarkoituksenmukaista päivittää ja selkeyttää ja myös selvästi tuoda esiin valtuutukset erinäisten sopimusten tekemiselle. Valtuusto päättää rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteista, kunnanhallitus päättää sopimusten laatimisesta valtuuston hyväksymän talousarvion ja näiden periaatteiden mukaisesti ja kunnanjohtaja ja talousjohtaja sopimusten toimeenpanosta.

(Valmistelija:
talousjohtaja Riitta Samola, riitta.samola@mantsala.fi)

Kunnanjohtajan päätösesitys

Pöytäkirjan tarkastajat:

Kunnanhallitus

§ 159

15.08.2022

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevat rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteet.

Käsittely:

Talousjohtaja Riitta Samolaa kuultiin asiantuntijana pykälän yhteydessä.

Päätös:

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Liite 1. Rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteet

Liite 2. Sijoitustoiminnan perusteet 2004

Kunnanhallitus

§ 160

15.08.2022

Pitkäaikaisen lainan nostaminen

462/02.05.01/2022

Kunnanhallitus 15.08.2022 § 160

Hallintosäännön 8. luvun 8 §:n mukaisesti kunnanhallitus päättää lainan ottamisesta ja lainan antamisesta noudattaen valtuuston hyväksymiä periaatteita, ellei päätösvaltaa ole hallintosäännöllä siirretty viranhaltijalle. Vuoden 2022 talousarvion määräysvalta säännösten mukaisesti "kunnanhallituksella on oikeus ottaa pitkäaikaista lainaa talousarvion rahoituslaskelmassa ilmoitettuun "Pitkäaikaisten lainojen lisäys" euromäärään asti". Talousarvion 2022 rahoitusosassa on suunniteltu pitkäaikaisten lainojen nostoa 25 miljoonaa euroa vuodelle 2022. Koko lainakannan muutos on budjetoitu 3,661 miljoonaan euroon, joka on myös sitovuustaso.

Mäntsälän kunnalla on 31.7.2022 tilanteessa lainaa n. 95 milj. euroa. Tästä lainasta pitkäaikaista lainaa on n. 77,9 milj. euroa ja lyhytaikaista lainaa 17 milj. euroa. Lyhytaikaisista lainoista kuntatodistuksia on 13 miljoonaa. Pitkäaikaisissa vaihtuvakorkoista lainoissa on tällä hetkellä lainojen marginaalit 0,12 % - +0,26 %.

Uudella vaihtuvakorkoisella pitkäaikaisella lainalla korvataan lyhytaikaista kuntatodistuslainaa ja maksetaan kunnan investointeja, kuten Amandan päiväkotinvestointi. Laina juoksetetaan samaan sykliin kunnalla olevan koronvaihtosopimuksen kanssa, jolloin lainan korkoriski saadaan pidettyä alhaisena.

Hankintalain 9 § 9. kohdan mukaisesti hankintalokia ei sovelleta keskuspankkipalveluja taikka arvopaperien tai muiden rahoitusvälineiden liikkeeseen laskemiseen, ostoon, myyntiin tai siirtoon liittyviä rahoituspalveluja koskeviin hankintoihin sekä muihin liiketoimiin, joilla hankintayksikkö hankkii rahaa tai pääomaa. Kunnan hankintaohjeiden mukaan on suositeltavaa pyytää tarjoukset vähintään kolmelta tarjoajalta.

Lainatarjouksia pyydettiin 10 vuoden 12 450 035 euron vaihtuvakorkoiselle lainalle, joka sidotaan 6 kk euribor korkoon. Lainanlyhennykset ja korot maksetaan puolivuositain. Lyhennys on 269 815 euroa/kerta, viimeinen lyhennyserä on koko lainan loppuosa. Lainatarjoukset pyydettiin OP Yrityspankki Oyj:stä, Nordea Bank Oyj:stä, Danske Bank Oyj:stä sekä Kuntarahoitus Oyj:stä.

Lainatarjoukset pyydettiin lähettämään 8.8.2022 klo 11.00 mennessä. Lainatarjoukset saatiin Nordea Bank Oyj:stä, Danske Bank Oyj:stä ja Kuntarahoitus Oyj:stä. Lainojen vertailu on esitetty liitteenä.

Tarjousten vertailun perusteella Kuntarahoituksen lainatarjous on edullisin. Kuntarahoitus tarjoaa Amandan päiväkodin rahoitukseen vihreää rahoitusta, jolloin Amandan päiväkodin arvioidun investointikustannuksen 6 900 000 euron osalta marginaaliin saadaan alennus ja koko laina-ajan voimassa oleva lainamarginaali on 0,20 %. Loppuosaan lainasta 5 550 035 euroa Kuntarahoitus tarjoaa koko laina-ajan voimassaolevaa marginaalia +0,25 %.

Kunnanhallitus

§ 160

15.08.2022

Danske Bankin tarjouksen marginaali on +0,45 % ja marginaali tarkistetaan 3 vuoden kuluttua. Nordea Bankin tarjouksen marginaali on 0,83 % ja marginaali tarkistetaan vuoden kuluttua. Dansken ja Nordean laina sisälsivät myös toimitusmaksun, jota Kuntarahoituksella ei ole.

(Valmistelija:
talousjohtaja Riitta Samola, riitta.samola@mantsala.fi)

Kunnanjohtajan päätösesitys

Kunnanhallitus päättää hyväksyä Kuntarahoitus Oyj:n tekemän lainatarjouksen seuraavasti:

- Velkakirjalaina, kokonaispääoma 12 450 035 euroa jakaantuen kahteen lainaan. Toinen laina 5 550 035 euroa, korko 6 kk euribor marginaali 0,25 % voimassa koko laina-ajan ja toinen laina 6 900 000 euroa, korko 6 kk euribor, marginaali 0,20 % voimassa koko laina-ajan. Lainan lopullinen korko vahvistetaan kaksi Target-pankkipäivää ennen luoton nostamista.
- Laina-aika 10 vuotta, lyhennykset puolivuositain 269 815 euroa, viimeinen erä on koko lainan loppuosa.
- Lainat nostetaan syyskuussa.

Käsittely: Talousjohtaja Riitta Samolaa kuultiin asiantuntijana pykälän yhteydessä.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Liite 1. Tarjouspyyntö pitkäaikaisesta lainarahoituksesta
Liite 2. Tarjousten vertailu

Kunnanhallitus	§ 218	16.08.2021
Kunnanhallitus	§ 161	15.08.2022

Edustajien nimeäminen KUUMA-johtokuntaan vuosille 2021-2023

354/00.02.01/2021

Kunnanhallitus 16.08.2021 § 218

KUUMA-seutu liikelaitoksen johtokunta johtaa ja kehittää kuntayhteistyötä sekä johtaa ja valvoo liikelaitoksen toimintaa. KUUMA-johtokunta käyttää päätösvaltaa talousarvion ja toimintasuunnitelman mukaisissa asioissa siltä osin, kun se ei kuulu kuntien valtuustoille.

Kaikkien KUUMA-kuntien valtuustojen hyväksymässä yhteistyösopimuksen 6 §:ssä todetaan liikelaitoksen johtokunnasta seuraavaa:

"KUUMA-seutu liikelaitoksen hallintoa varten Keravan kaupunginvaltuusto asettaa kahdeksi vuodeksi kerrallaan KUUMA-seutu liikelaitoksen johtokunnan, joka toimii Keravan kaupunginhallituksen alaisena kuntalain 77 §:n mukaisena sopijakuntien yhteisenä toimielimenä.

Johtokunnassa on vähintään kaksi jäsentä jokaisesta yhteistyösopimuksen allekirjoittaneesta KUUMA-kunnasta. Sopijakunnat esittävät johtokunnan jäseniksi asemavaltuutuksen perusteella valtuuston puheenjohtajaa ja kunnanhallituksen puheenjohtajaa sekä heille henkilökohtaiset varajäsenet asemavaltuutuksen perusteella. Lisäksi Keravan kaupunginvaltuusto voi liikelaitoksen esityksestä ja muiden sopijakuntien hyväksymisellä päättää, että johtokuntaan valitaan tasa-arvolain perusteella enintään neljä lisäjäsentä ja heille varajäsenet."

Kuuma-johtokunta on 3.6.2021 §:ssä 26 päättänyt pyytää jäsenkuntia nimeämään asemavaltuutukseen perustuvat edustajansa 31.8.2021 mennessä yhteistyösopimuksen mukaisesti. Lisäjäseniä ja heidän varajäseniään koskeva esitys valmistellaan liikelaitoksen toimesta Kuuma-komission kokoukseen mennessä 9.9.2021.

Johtokunta tekee päätösehdotukset kunnille kuntien valtuustoissa käsiteltävistä asioista, tekee sopimukset ja edustaa KUUMA-kuntia. Lisäksi se edistää yhteistyötä jäsenkuntien ja muiden yhteistyötahojen kanssa. KUUMA-seutu liikelaitoksen johtokunnan muodostavat KUUMA-kuntien valtuustojen ja kunnan-/kaupunginhallitusten puheenjohtajat

Vt. kunnanjohtajan päätösesitys

Kunnanhallitus päättää esittää nimettäväksi asemavaltuutuksen perusteella KUUMA-johtokuntaan kaksi (2) jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet toimikaudeksi 2021 - 2023 Keravan kaupunginvaltuustossa tapahtuvaa nimeämistä varten.

Päätös: Kunnanhallitus päätti esittää nimettäväksi Kuuma-johtokuntaan:
Tapio Havula, varalla Timo Leino
Pihla Keto-Huovinen, varalla Satu Lampi

Pöytäkirjan tarkastajat:

Kunnanhallitus	§ 218	16.08.2021
Kunnanhallitus	§ 161	15.08.2022

Kunnanhallitus 15.08.2022 § 161

Kunnanhallitus on 1.11.2021 kokouksessa esittänyt nimettäväksi Kuuma-johtokuntaan Pihla Keto-Huovisen varajäseneksi Suvi Pirkolan, KOK. Edellinen varajäsen Satu Lampi on valittu Kuuma-johtokunnan varsinaiseksi jäseneksi. Suvi Pirkola on muuttanut pois paikkakunnalta, joten hänen tilalleen esitetään nimettäväksi Kuuma-johtokuntaan uusi varajäsen.

Kunnanjohtajan päätösesitys

Kunnanhallitus päättää esittää nimettäväksi Kuuma-johtokuntaan Pihla Keto-Huoviselle uuden henkilökohtaisen varajäsenen.

Päätös:

Kunnanhallitus päätti esittää, että Kuuma-johtokuntaan Pihla Keto-Huovisen, KOK, henkilökohtaiseksi varajäseneksi nimetään Annika Warras-Stjernvall.

Kunnanhallitus

§ 255

06.09.2021

Kunnanhallitus

§ 162

15.08.2022

Ikäihmisten neuvosto 2021 - 2025 / varajäsen Sirpa Komosen eroaminen ja uuden varajäsenen nimeäminen

343/00.02.01/2021, 419/00.00.01/2022

Kunnanhallitus 06.09.2021 § 255

Ikäihmisten neuvosto toimii Mäntsälän ja Pornaisten kuntien alueella eläkeläisjärjestöjen ja kuntien yhteistyöelimenä.

Ikäihmisten neuvoston tehtävistä on säädetty kuntalain 27 §:ssä.

Ikäihmisten neuvostossa on yhdeksän (9) varinaista jäsentä + henkilökohtaiset varajäsenet. Heistä neljä (4) on Mäntsälän ja kaksi (2) Pornaisten eläkeläisjärjestön ehdottamia, Mäntsälän kunnan luottamushenkilöedustajia on kaksi + henkilökohtaiset varajäsenet ja Pornaisten kunnan edustajia yksi + henkilökohtainen varajäsen.

Mäntsälän jäsenmäärältään suurimmasta eläkeläisjärjestöstä Eläkeliiton Mäntsälän Yhdistys ry:stä on pyydytty nimeämään kaksi (2) jäsentä + varajäsenet.

Eläkeläisjärjestöt ovat tehneet jäsenesityksiä seuraavasti:

Eläkeläisjärjestö	Jäsen	Varajäsen
Eläkeliiton Mäntsälän Yhdistys ry	Veijo Peltola Katriina Palokangas	Seija Virtanen Jouko Meronen
Mäntsälän Eläkkeensaajat ry	Aija Lavikainen	Sirpa Komonen
Mäntsälän Seniorit ry	Mirkku Koskenkanto	Mauri Isokääntä
Eläkeliitto Pornaisten yhdistys	Terhi Niinikoski	Tapani Lempinen
Pornaisten Eläkkeensaajat ry	Kaija Temmilä	Ingegerd Mattila

(Valmistelija:

vt. vapaa-aikapäällikkö Vuokko Leirimaa, vuokko.leirimaa@mantsala.fi)

Vt. kunnanjohtajan päätösesitys

Kunnanhallitus

1. nimeää Ikäihmisten neuvoston jäsenet ja varajäsenet vuosille 2021-2025 eläkeläisjärjestöjen esitysten mukaisesti,
2. nimeää Ikäihmisten neuvostoon vuosille 2021-2025 kaksi luottamushenkilöedustajaa sekä heille henkilökohtaiset varajäsenet.

Pöytäkirjan tarkastajat:

Kunnanhallitus	§ 255	06.09.2021
Kunnanhallitus	§ 162	15.08.2022

Pornaisten kunnanhallitus nimeää oman edustajansa sekä varajäsenen 6.9.2021 kokouksessa.

Päätös:

Kunnanhallitus

1. nimesi Ikäihmisten neuvoston jäsenet ja varajäsenet vuosille 2021-2025 eläkeläisjärjestöjen esitysten mukaisesti,
2. nimesi Ikäihmisten neuvoston luottamushenkilöedustajat vuosille 2021-2025 seuraavasti:
Raimo Kantanen (vara Osku Karttunen)
Matti Virpiaro (vara Tarja Vierikko)

Kunnanhallitus 15.08.2022 § 162

Ikäihmisten neuvoston varajäsen Sirpa Komonen, Mäntsälän Eläkkeensaajat ry, pyytää 22.6.2022 saapuneella viestillä eroa luottamustehtävästään paikkakunnalta muuton vuoksi.

Kunnanjohtajan päätösesitys

Kunnanhallitus päättää seuraavasti:

- Myöntää Sirpa Komoselle, Mäntsälän Eläkkeensaajat ry, eron ikäihmisten neuvoston varajäsenyydestä paikkakunnalta muuton vuoksi.
- Nimeää Sirpa Komosen tilalle uuden varajäsenen ikäihmisten neuvostoon.

Päätös:

Kunnanhallitus päätti myöntää Sirpa Komoselle eron ikäihmisten neuvoston varajäsenyydestä ja valitsee uuden varajäsenen tulevassa kokouksessa.

Kunnanhallitus

§ 163

15.08.2022

Viranhaltijapäätökset

Kunnanhallitus 15.08.2022 § 163

Kunnanhallitukselle on lähetetty tiedoksi seuraavat viranhaltijapäätökset:

Kunnanjohtaja

- 23.06.2022 11 § Määräaikainen nimikkeen muutos / projektipäällikön nimitys rakennuskannan selvitystyö -hankkeelle 1.9.2022 – 31.12.2024
- 10.08.2022 12 § Palkitseminen ansioituneesta varusmiespalveluksen suorittamisesta / Kersantti Tino Haikala
- 10.08.2022 13 § Palkitseminen ansioituneesta varusmiespalveluksen suorittamisesta / Aliluutnantti Severi Joukainen

Päätösesitys:

Kunnanhallitus päättää, ettei se käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeutta em. viranhaltijapäätöksiin.

Päätös:

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Kunnanhallitus

§ 164

15.08.2022

Lautakuntien pöytäkirjat

Kunnanhallitus 15.08.2022 § 164

Kunnanhallitukselle on lähetetty tiedoksi seuraavat pöytäkirjat:

Sivistyslautakunta

– [Pöytäkirja 14.6.2022](#)

Tekninen ja elinvoimalautakunta

– [Pöytäkirja 14.6.2022](#)

Päätösesitys:

Kunnanhallitus päättää, ettei se käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeutta em. päätöksiin.

Päätös:

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Kunnanhallitus

§ 165

15.08.2022

Ilmoitusasiat

469/02.05.01/2022

Kunnanhallitus 15.08.2022 § 165

Kunnanhallitukselle on lähetetty tiedoksi seuraavat asiat:

Nuorisovaltuusto

- [Pöytäkirja 23.5.2022](#)

Vammaisneuvosto

- [Pöytäkirja 1.6.2022](#)
- [Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän yhtymävaltuuston pöytäkirja 9.6.2022](#)
- [Uudenmaan maakuntahallituksen pöytäkirja 13.6.2022](#)
- [Uudenmaan maakuntahallituksen pöytäkirja 20.6.2022](#)
- [Uudenmaan maakuntavaltuuston pöytäkirja 14.6.2022](#)
- Kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakeminen vuonna 2022
- Veteraanasianneuvottelukunnan lakkauttaminen

Päätösesitys:

Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esityksen mukaan ja todettiin Veteraanasiaian neuvottelukunnan lakkauttaminen.

Mäntsälän kunnanhallitus 15.8.2022

Pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa 18.8.2022

MUUTOKSENHAKU**Muutoksenhakukiellot****Kieltojen perusteet**

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa:

Pykälät: 155, 156, 157, 158, 159, 161, 163, 164, 165

Oikaisuvaatimus

Kirjallisen oikaisuvaatimuksen seuraaviin päätöksiin saa tehdä asianosainen ja kunnan jäsen (kuntalaki 137 §). Näihin päätöksiin ei voi hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen (kuntalaki 134 §).

Pykälät: 160, 162

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään:

Mäntsälän kunnanhallitus, Heikinkuja 4, 04600 Mäntsälä

puh. (019) 2645 000 (vaihe), faksi (019) 2645 212

sähköposti: kirjaamo@mantsala.fi

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusosoitus hallinto-oikeuteen

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Pykälät:

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (=asianosainen) sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomaisen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Hallintovalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Valitusaike on 30 päivää ja se alkaa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusviranomaisen:

Helsingin hallinto-oikeus, Sörnäistenkatu 1, 00580 Helsinki

puh. 029 56 42000 (vaihe), faksi: 029 56 42079

sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa:

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Seuraaviin hankintaa koskeviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Pykälät:

Valitusviranomaisen:

Markkinaoikeus, Sörnäistenkatu 1, 00580 Helsinki

puhelin: 029 56 43300, faksi: 029 56 43314

sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa:

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Jollei toisin säädetä, valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Ohjeita muutoksenhausta

Pöytäkirjan tarkastajat:

Päätöksen tiedoksisaanti

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Valitusajaksi laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Kaavan hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan tulleen kaikkien valitukseen oikeutettujen tietoon silloin, kun päätöksen sisältävä pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Oikaisuvaatimuksen / valituksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus / valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimus kirjelmässä ja valitus kirjelmässä, joka on osoitettu ao.viranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.
- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite. (asiamiehen osalta vastaavat tiedot)

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjältä ei asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä,
- todistus siitä päivästä, josta valitusajaksi on luettava.
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (11.12.2015/1455) nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudessa kulloinkin voimassa oleva oikeudenkäyntimaksu.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Mäntsälän kunnan palvelupisteestä.

Postiosoite / Käyntiosoite:	Heikinkuja 4, 04600 Mäntsälä
Sähköpostiosoite:	palvelupiste@mantsala.fi
Puhelinnumero	(019) 2645 000 (vaihde)
Palvelupisteen aukioloaika	maanantai klo 9:00 - 17:00 tiistai - torstai klo 9:00 - 15:00 perjantai klo 8:30 - 14:00